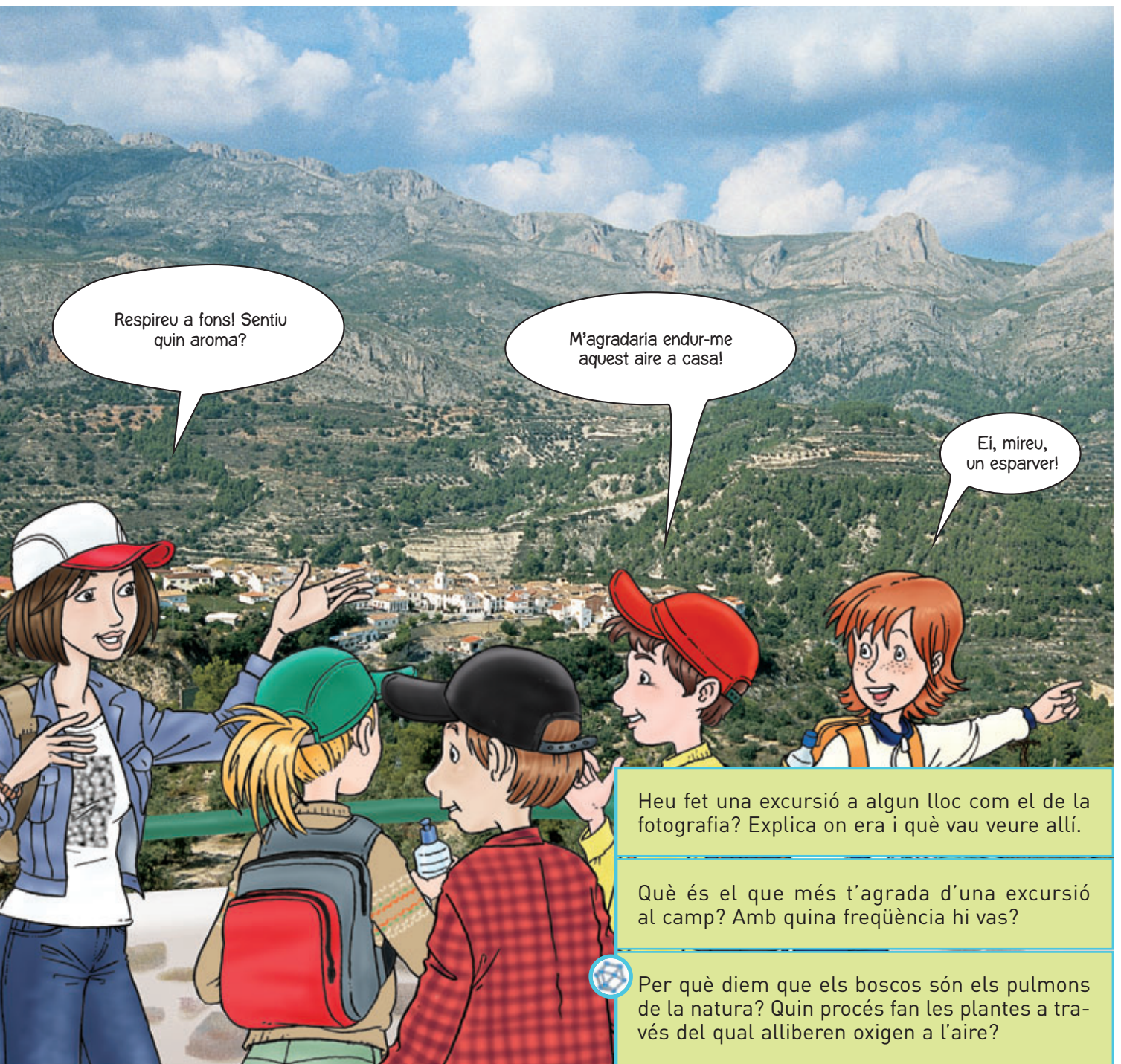


10

Muntanyes d'oxigen



A la Comunitat Valenciana hi ha territoris d'un gran valor ecològic i natural. Passejant per valls i muntanyes, podem gaudir de boscos de pins, carrasques i plantes aromàtiques. Aquests paratges tenen una gran importància perquè són l'hàbitat de molts animals salvatges. I a més, perquè són els veritables pulmons de la natura.



Respireu a fons! Sentiu quin aroma?

M'agradaria endur-me aquest aire a casa!

Ei, mireu, un esparver!

Heu fet una excursió a algun lloc com el de la fotografia? Explica on era i què vas veure allí.

Què és el que més t'agrada d'una excursió al camp? Amb quina freqüència hi vas?

Per què diem que els boscos són els pulmons de la natura? Quin procés fan les plantes a través del qual alliberen oxigen a l'aire?



Molts escriptors descriuen en els seus poemes la terra on viuen, i ho fan amb estima, expressant els sentiments que tenen cap a aquesta.

Això és el que fan aquests dos poetes valencians.

Descriuran el mar, la muntanya, la serra? O tot alhora?



El cant de València

Jo sóc la llauradora que el mocador de randa sobre el **gipó** de seda creua de banda a banda, i duc brodada de roses la sala de **setí**, el coll guarnit de rastres, d'anells les mans morenes, i porte com a rajos de llum, sobre les trenes la pinta i les agulles de perles d'or fi.

Jo sóc la marinera que allà on el cel s'acaba vaig en la barca negra per dalt de la mar blava, soltant al vent del vespre les veles del vaixell; i quan a terra gire per de matí la proa, del fons de la mar quieta trac plenes a la vora de peixos d'or i plata les malles del **mornell**.

Jo sóc la muntanyesa que, a l'ombra dels grans arbres, cuide els eixams d'abelles, i els ramats de cabres pels tossals flairosos i fondalades duc; obri el mas al pobre que ve a ma porta i resa, file el cop d'estopa junt a la llar encesa, i la rondalla antiga li conte al nin poruc.

Són meues eixes planes i eixa gentil ribera on, per a viure sempre, vingué la primavera, fugint dels altres climes el nuvolós hivern; i sota la llei dolça de son amat imperi cada jorn es renova, com miraculós misteri, del sol i de la terra el maridatge etern.

Són meues eixes serres, on creix el pi i el roure, fites del meu **reialme**, alçades per a cloure del vent de tramuntana els meus jardins preats; serres que els castells **rònecs** porten en ses espatlles com els **corsers** de guerra duien en les batalles per defensar mes terres, als cavallers armats.

VICENT W. QUEROL
Ai, València. Edicions 69

El Port d'Elx

El Port d'Elx soterrat
sota arenes de temps,
sota el Gran Saladar,
tot cobert per les soses,
margallons de la mar.

El port inexistent
que es van inventar
en **periples** fantàstics
els grecs primer, més tard
els llatins, viatgers
amadors de ciutats,
Ptolomeu, Plini el Jove,
Pomponi Mela; l'alt
al-Idrîsî, escriptor
d'uns bells *Recreaments
per a Aquells Desitjosos
de Recórrer el món*
on somia els canals
d'un port ple de palmeres,
rius secs, esferes, sal.

GASPAR JAÉN URBAN
Cambra de mapes.
Edicions del Mall

gipó: peça de roba
que cobria des dels
muscles fins a la
cintura.

setí: tela brillant i
suau.

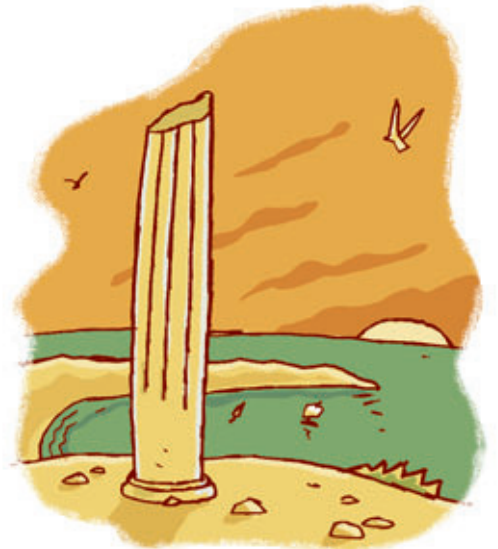
mornell: ansa per
a pescar.

reialme: regne.

rònecs: en mal estat.

corsers: cavalls.

periples: viatges
llargs que acaben on
van començar.



1 Qui és la protagonista del primer poema?

- Una llauradora. La muntanya. València.

2 Copia l'afirmació verdadera i corregeix les falses.

- La protagonista del primer poema ompli les xarxes dels pescadors.
 Les trenes de la protagonista semblen raigs de llum.
 La protagonista recol·lecta les bresques de les abelles i muny les cabres.

3 Observa aquestes il·lustracions i relaciona cada una amb una estrofa del primer poema.

(A)



(B)



4 Explica qui va inventar l'existència del Port d'Elx. Com l'imaginaven?

5 On es conta en el poema que es troba el Port d'Elx?

6 Quin lloc és especial per a tu? Explica per què.